

Inrichting- en beheerplan

De Eenhoorn, Bronsbergen

Versie november 2012

Praedium B.V.
Marshallweg 5
5466 AH Veghel

Postbus 69
5460 AB Veghel

Mevr. G. Stoffelen
Tel. 0413-385820
Fax. 0413-385829
E-mail: gstoffelen@praedium.eu

maakt het werkelijk

1. Inleiding

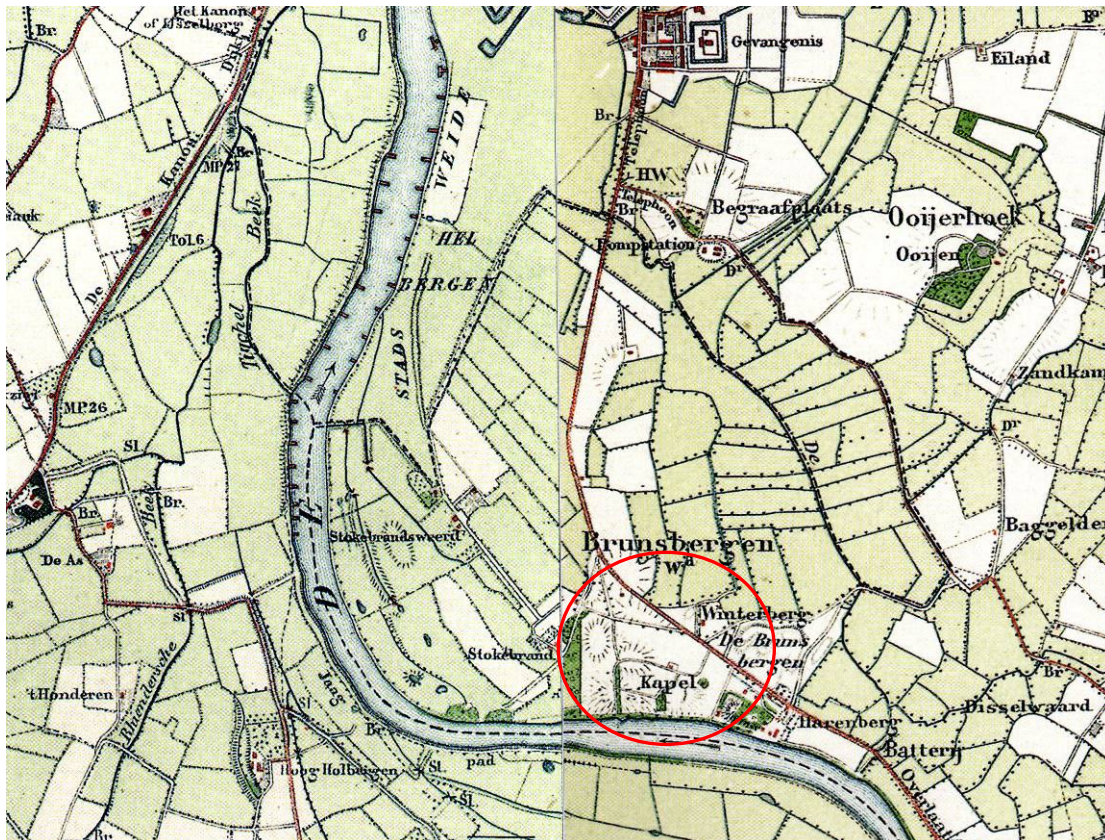
Dit inrichting- en beheerplan van het vereveningsproject 'De Eenhoorn, Bronsbergen' beschrijft beknopt de inrichting, de beplanting en het beheer van het plangebied gelegen aan Bronsbergen 4c Te Zutphen. Binnen het plangebied wordt een bouwkaavel gerealiseerd in ruil voor de sloop van een paardenstal in de uiterwaarden en landschappelijke versterking van het plangebied. Het inrichting- en beheerplan is op verzoek van de gemeente Zutphen opgesteld. Het plan vormt een bijlage bij het bestemmingsplan 'De Eenhoorn, Bronsbergen'.

Figuur 1. Plangebied 'De Eenhoorn, Bronsbergen'.

2. Bestaande ruimtelijke karakteristieken

De projectlocatie ligt op de rivierduin De Bronsbergen. Een rivierduin is een zandafzetting die is ontstaan door verstuiwen van zand dat door de rivier zelf afgezet. Dit was mogelijk omdat op dat moment het water in de rivier heel laag stond. In latere perioden heeft de rivier hier weer kleiig materiaal omheen afgezet. Het gevolg hiervan is dat er een hoger gelegen zandige plek ontstond, omgeven door een lager gelegen nat gebied bedekt door rivierklei. Deze zandige gebieden waren uitstekend geschikt voor bewoning, enerzijds door de hoge ligging waardoor het relatief veilig is voor hoog water en anderzijds door de vruchtbare bodem rondom de rivierduin. De Bronsbergen kennen dan ook een lange bewoningsgeschiedenis met boerderijen en zelfs een ondertussen weer verdwenen kapel in een kleinschalig landschap.

Figuur 2. Topografische kaart plangebied van rond 1900.

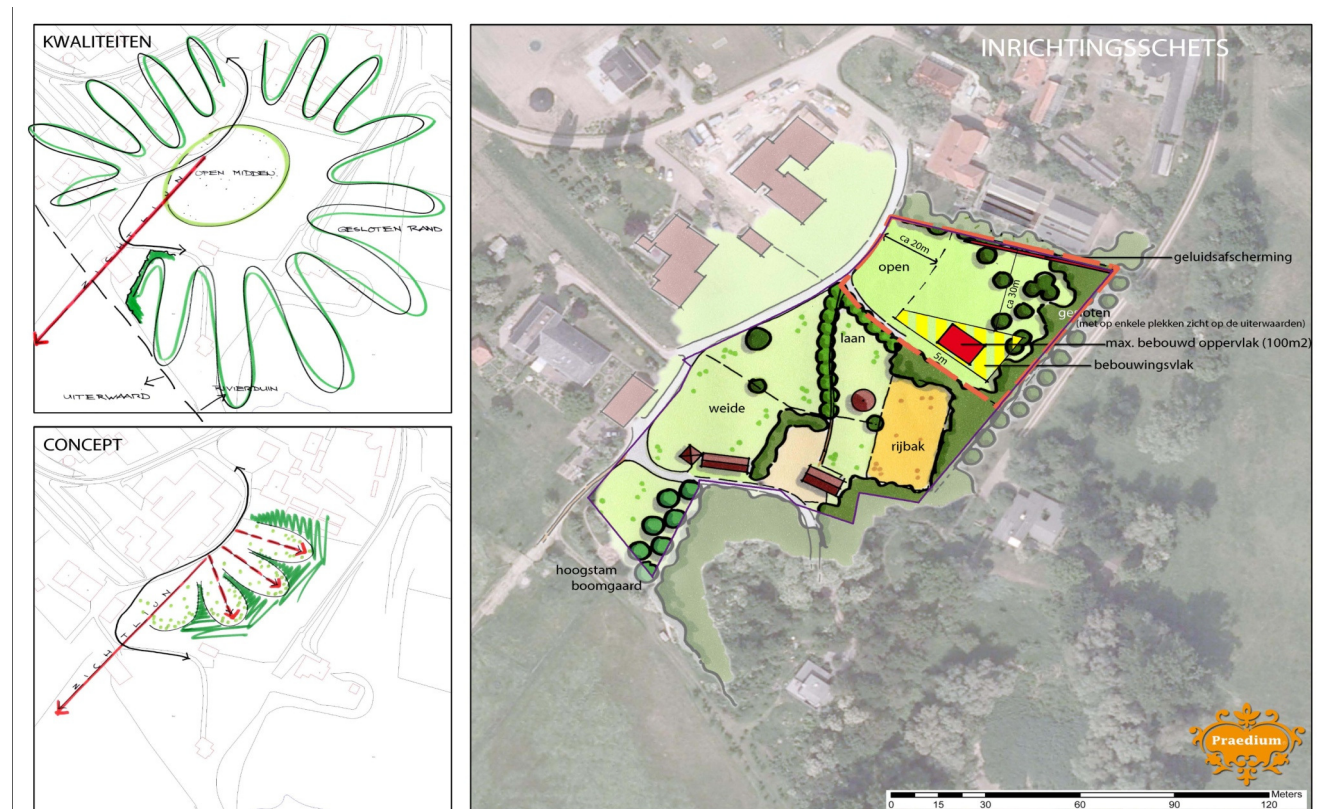
3. Inrichting plangebied

3.1 Aansluiten bij bestaande karakteristieken

Een deel van de oorspronkelijke rivierduin is afgegraven voor de winning van zand. Het deel van de rivierduin waar de projectlocatie onderdeel van is, is ruimtelijk opgebouwd uit een dichte rand rond een open middengebied. Deze dichte rand bestaat uit bebouwing met erf- en andere beplanting. Tussen de manege en het hondenpension in Bronsbergen ten noorden van de projectlocatie is op dit moment sprake van een grote open ruimte. De beleving van het contrast tussen het open rivierenlandschap en de verdichte rivierduin kan versterkt worden door deze opening te verkleinen. Daarbij is het wel belangrijk dat het zicht op het open rivierenlandschap op enkele plekken behouden blijft. In deze ruimte tussen het hondenpension en de huidige manege kan de verdichting naast beplanting ook uit een nieuwe woning bestaan. Het is daarbij logisch dat de verdichting op deze plek plaatsvindt vanaf de rand van de rivierduin en de nieuwe woning dan ook op afstand van de weg komt te liggen met een open voorterrein, bijvoorbeeld in de vorm van een wekje.

De meerwaarde van het project zit in het feit dat enerzijds het contrast tussen open rivierenlandschap en de besloten rivierduin wordt versterkt. Anderzijds wordt het contact tussen het rivierenlandschap en de rivierduin versterkt door het vervangen van de paardenstal in het verlengde van de toegangsweg tot het buurtschap door een smalle open zone met een aangrenzende hoogstamboomgaard. Zo ontstaat ook op deze plek zicht op het omringende rivierengebied.

Tenslotte wordt in het plan voorgesteld de kleinschaligheid van de rivierduin verder te versterken door het pad naar de bestaande woning met bijgebouwen en het toekomstige ontsluitingspad naar de nieuwe woning te voorzien van laanbeplanting. Deze beplanting staat min of meer haaks op de bestaande ontsluitingsweg. Als gevolg van de gekozen beplanting: bomen zonder ondergroei, en de gekozen richting van de beplanting blijft de relatieve openheid van het middengebied gehandhaafd terwijl toch een besloten sfeer wordt gecreëerd.

Figuur 3. Inrichtingsschets

3.2 Inrichtingsmaatregelen

Het plangebied is 1 ha groot en zal na de bestemmingsplanwijziging bestaan uit het perceel wat behoort bij de woning van de initiatiefneemster en een perceel waarop een nieuwe woning gebouwd zal worden. Tevens zal het gedeelte van het plangebied wat in de uiterwaarden ligt en waar de stal die behoorde bij manege De Eenhoorn stond, omgezet worden naar natuur.

Dit stuk natuur bestaat uit een boomgaard en een stuk kruidenrijk grasland. Het perceel van de initiatiefneemster wordt landschappelijk versterkt met laanbeplanting langs de ontsluitingsweg van de bestaande woning van de initiatiefneemster en de nieuwe woning. Het perceel wat behoort bij de nieuwe woning wordt landschappelijk versterkt met een stevige houtsingel en bosschages. Dit perceel zal aan de voorzijde open blijven om het open middengebied in Bronsbergen te behouden.

Figuur 4. Inrichtingsmaatregelen

In termen van eenheden worden onderstaande nieuwe natuurdoeltypen en landschapselementen gerealiseerd. Deze natuurdoeltypen sluiten aan bij de natuurbeheer- en landschapsbeheertypen uit de subsidiestelsel Natuur en landschapsbeheer.

Hoogstamboomgaard

De hoogstamboomgaard wordt 400m² groot en bestaat uit weide met daarin een 5 tot 6-tal fruitbomen die een stam van minimaal 1,50 m hebben. Bij de keuze van de aan te planten fruitsoorten zal zoveel mogelijk gebruik gemaakt worden van oude hoogstamrassen. Deze hebben vaak een hogere resistentie tegen ziektes en zijn ecologisch waardevoller. Tevens zal bij de soortkeuze rekening worden gehouden met de bestuiving. De onderlinge plantafstand is 8 tot 10 meter. De bomen zullen worden voorzien van twee boompalen. De hoogstamboomgaard ligt op kadastraal perceel R 627.

Kruiden- en faunarijk grasland

Het kruiden- en faunarijk grasland wordt 330 m² groot en bestaat uit grasland wat kruidenrijk is maar niet erg schraal. Om dit natuurdoeltype te realiseren, zal niet opnieuw worden ingezaaid maar zal door aangepast beheer verschaald worden.

Het kruiden- en faunarijk grasland ligt op kadastraal perceel R 627.

Bomenlaan

Binnen het plangebied wordt 70 meter aan bomenlaantjes gerealiseerd. Voor de bomenlaantjes zullen hoogstamfruitbomen (appel of peer) worden gebruikt omdat deze bomen niet hoger worden dan 6 meter. Het open karakter van het gebied blijft op deze manier behouden. De onderlinge plantafstand is 5 meter. De bomen zullen worden voorzien van twee boompalen.

De bomenlaantjes liggen op kadastraal perceel R 806.

Houtsingel

De houtsingel wordt 600m² groot en bestaat uit opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken die als hakhout worden beheerd. De gemiddelde breedte van de houtsingel zal 10 meter zijn. De plantafstand is 1,5 bij 1,5 meter. De hoofdsoort zal bestaan uit eiken aangevuld met andere inheemse streekeigen soorten zoals Gelders roos, lijsterbes, vuilboom, meidoorn en hazelaar. Het bosplantsoen wordt op een bewerkte bodem aangeplant met een onderlinge afstand van 1,5 m meter. De houtsingel vormt de grens van het perceel van de nieuwe woning aan de oostzijde.

De houtsingel ligt op kadastraal perceel R 806.

Openheid voorzijde nieuwe woning

In de bestemmingsregels van het bestemmingsplan 'De Eenhoorn, Bronsbergen' is vastgelegd dat het perceel vanaf de weg Bronsbergen 20 meter open moet blijven. Dit houdt in dat geen bomen en struiken en geen bouwwerken gerealiseerd mogen worden.

De openheid aan de voorzijde van de nieuwe woning ligt op kadastraal perceel R 806.

4. Beheer en instandhouding

4.1 Beschrijving beheermaatregelen

De landschapselementen en de natuurtypen die gerealiseerd worden binnen het plangebied zullen op een deugdelijke manier worden beheerd. Voor wat betreft het beheer wordt in deze paragraaf per natuurelement het beheer in hoofdlijnen beschreven. Als basis is hiervoor de de beschrijving van de natuurbeheertypen binnen de Subsidiestelstel Natuur- en landschapsbeheer aangehouden.

Kruiden- en faunarijk grasland

Het beheer van het kruiden- en faunarijk grasland bestaat uit hooien en regelmatige beweiding tussen 1 juli en 1 april met een maximale veebezetting van 3 GVE per hectare. Het gras wordt jaarlijks voor 1 november afgevoerd via maaien of beweiden. Er vindt geen bemesting plaats.

Hoogstamboomgaard

De hoogstamfruitbomen worden periodiek gesnoeid, waarbij met name appel en peer tenminste eens in de 2 jaar worden gesnoeid. De snoeiwerkzaamheden kunnen gedurende het hele jaar worden verricht afhankelijk van de fruitsoort. De grasvegetatie wordt beweide of jaarlijks gemaaid, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Er worden geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt. Bemesten en bekalken is wel mogelijk.

Bomenlaan

Om de bomen in een goede vorm en conditie te houden moet vooral in de eerste jaren vormsnoei plaatsvinden. Takken die te laag groeien, moeten worden verwijderd om te voorkomen dat ze later een obstakel vormen. Een gezonde boom kan in oktober worden gesnoeid, maar een minder vitale boom kan beter in februari worden gesnoeid.

Na enkele jaren is geen intensief beheer meer nodig. Om de paar jaar moet worden gecontroleerd op de groei van hinderlijke en dode takken die vervolgens verwijderd moeten worden. Om een mooie boomkroon te behouden moet per snoeibeurt niet meer dan 20% van de kroon worden verwijderd.

Houtsingel

De beplanting van de houtsingel wordt periodiek in een cyclus van éénmaal per 6-25 jaar afgezet. Het afzetten gebeurt tussen 1 oktober en 15 maart. Tenminste 75% van de singel wordt als hakhout beheerd en dus periodiek afgezet. Tevens zullen geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen in het element worden gebruikt.

4.3 Duurzame instandhouding

Ten behoeve van de realisatie van het vereveningsproject 'De Eenhoorn, Bronsbergen' wordt het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Zutphen herzien. De nieuw te realiseren bouwblokken, het bestaande bouwblok van de woning van de initiatiefneemster worden hierin planologisch vastgelegd. Het perceel waar de stal van de manege wordt gesloopt wordt in het bestemmingsplan vastgelegd met een natuurbestemming.

Naast deze planologische zekerstelling wordt een privaatrechtelijke samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen de gemeente Zutphen en de eigenares van het plangebied.